

سوالات امتحان دی ماه درس: ادبیات فارسی ۳		سال: دوازدهم انسانی و تجربی	ساعت :	مدت : ۷۰:
نام و نام خانوادگی :		تعداد صفحه : ۳	تاریخ: ۹۹/۱۰/۲۴	
اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل / اداره آموزش و پرورش ناحیه یک		دبیرستان شایسته		
ردیف	سوالات		نمره	
	قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف- بار دیگرش به <u>تضرّع</u> بخواند پ- نی <u>حریف</u> هر که از یاری برید ج- <u>مسلك</u> مرغ گرفتار قفس، همچو من است		۱/۵	
۲	غلظ‌های املایی را بیابید و صحیح آن را بنویسید. همهی تبعیدها رها شدند و به ایل و اشیره بازگشتند. دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه‌های آن باقی است. نه در ادارات که در قرفه‌های مساجد یا مدرسه‌های مدارس مینشستند. باران نعمت بی حسابش همه را رسیده و خان نعمت بیدریغش همه جا کشیده. بروید و معتّل نکنید. عشق هر کس را به خود راه ندهد و به همه جایی معوا نکند.		۱/۵	
۳	در بیت «چه نیکو گفت با جمشید دستور / که با نادان نه شیون باد و نه سوز»، واژه‌ی «دستور» به چه مفهومی به کار رفته است؟		۰/۵	
۴	کدام قسمت جمله‌ی زیر حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید. منت خدای را، عزّ و جلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.		۰/۵	
۵	در ابیات و عبارات زیر نقش دستوری واژگانی را که زیرشان خط کشیده شده است، مشخص کنید. ۱. در پیشگاه اهل خرد نیست <u>محترم</u> هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت ۲. برخی عاشق را <u>دیوانه</u> میندازند. ۳. آن شب نیز <u>من</u> خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم. ۴. <u>روزهای سخت</u> ما خیلی زود میرسد.		۱	
۶	در ابیات زیر، ترکیب‌های اضافی را مشخص کنید. تو مشّت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیوار زندگی را زین گونه یادگاران		۰/۵	
۷	در بیت زیر فعل‌های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید.		۰/۵	

	گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا <u>شویم</u> » گفت: «والی از کجا در خانه‌ی <u>خمار نیست</u> ؟»	
۸	در گروه‌های اسمی زیر موارد خواسته شده را مشخص کنید. ۱. قدرت قلم معلم (مضافالیه مضافالیه) ۲. اسیر این زندان (صفت مضافالیه) ۳. سه تخته فرش ابریشمی (مميز) ۴. این معمار بسیار خوش ذوق (قید صفت)	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۹	واژه‌های مشخص شده «نماد» چه مفاهیمی هستند؟ ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد.	۰/۵
۱۰	عبارات و ابیات را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید. ۱. آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد نیست باد! ۲. با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است/ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت. ۳. از سیم یکی کله خود/ آهن به میان یکی کمر بند. ۴. هشق چون آید برد هوش دل فرزانه را/ دزد دانا میکشد اول چراغ خانه را ۵. یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم میزد.	۲/۵
۱۱	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مثنوی معنوی: ب) گلستان: ج) از پاریز تا پاریس: د) کویر:	۱
	شعر حفظی	
۱۲	مصراع دوم ابیات زیر را بنویسید. ۱. ای بیخبر بکوش که صاحب خبر شوی ۲. در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ۳. ای مهربانتر از برگ در بوسه‌های باران	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۳	ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید. ۱. دنیا همیشه به یک رو نمی‌ماند.. ۲. آسمان تفرجگاه مردم کویر است. ۳. هر نفسی که فرو میرود، ممد حیات است و چون برمی‌آید مفرح ذات.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵

۰/۷۵	۴. در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.	
۰/۵	۵. خانهای کو شود از دست اجانب آباد/ ز اشک ویران کنش آن خانه که بیتالحن است.	
۰/۵	۶. تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چشم دل‌بند	
۱	۷. با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد/ خون دل شاهان که میاش نام نهادند.	
۰/۵	۱۴. مصرع زیر، به کدام پدیده‌ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان.»	
۰/۵	۱۵. بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفند/ بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی» به چه مفهومی اشاره دارد؟	
۱	۱۶. معنی و مفهوم بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر/ بگسل ز هم این نژاد و پیوند» را به نثر روان بنویسید.	
۰/۵	۱۷. کدام یک از ابیات زیر به این سخن مشهور: «کلّ شیء یرجع الی أصله» اشاره دارد؟ ۱. هر کسی دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش ۲. هر کسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	
۱	۱۸. درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید. ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است، و لا بد هر چه به واسطه‌ی آن به خدا رسند، فرض باشد.	
۰/۵	۱۹. مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ چه خوش گفته‌اند که امپراتوریهای بزرگ هم مانند آدمهای ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند.	
۲۰	موفق و پیروز باشید. جلیلی	
نام و نام خانوادگی دبیر: امضای دبیر:		نمره به حرف: نمره به عدد: